



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

21.9.2026 г.

X П-01-329-2/21.09.2026

Деловодител

Signed by: MAKEDONKA GRAHOVSKA

Ниво на класификация:
0 [T L P - W H I T E]

ДО
Г-ЖА СНЕЖИНА КРЪСТЕВА-ЯКИМОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-БЛАГОЕВГРАД

ул. „Свобода“ №1

гр. Благоевград

Относно: *Инвестиционно предложение „Промяна на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект към МВЕЦ „Лешница“, находяща се в землището на с. Лешница, община Сандански, област Благоевград“, с възложител „ВИКТОРИО“ ЕООД*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КРЪСТЕВА-ЯКИМОВА,

След преглед на представената от Вас информация за горепосоченото инвестиционно предложение, във връзка с разпоредбите на чл. 4а. ал. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействие върху околната среда (Наредбата за ОВОС)* и чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите*, БДЗБР изразява следното становище:

1. Характеристика и цел на инвестиционното предложение, съгласно представената информация

Предмет на настоящото инвестиционно предложение е преиздаване и допълване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект към МВЕЦ „Лешница“. Според представената информация, МВЕЦ „Лешница“ е изграден през 1937 г. с водовземане от р. Санданска Бистрица, като водата се довежда по 6 км гравитачен канал – по ГНК „Ляв Сандански“, използван и за напояване. Каналът е собственост на „Напоителни системи“ ЕАД и през последните години поради необходимост от ремонти и при използването му за напояване през пролетния сезон се осигурява почти половината от разрешения дебит. По тази причина преди 30 години е изграден допълнително нов земен гравитачен канал от р. Джигуровска с дебит $Q = 150$ л/сек., който частично да компенсира недостига на вода от основния канал от река Санданска Бистрица.

Водата от двата канала се събира в малък водоем/изравнител/ и от там се подава до турбината с тръба, на която е монтиран водомер.

Водовземането е изнесено в бетонова шахта извън речното корито, като в реката няма масивен яз и няма необходимост от рибен проход- коритото на реката е свободно. От шахтата

след къса тръба Ф 500 мм започва гравитачният канал. Според информацията от възложителя, водовземането от р. Джигурвска за 150л/сек. е допълнително и то е наложително от нарушените доставки на вода по основния канал ГНК „Ляв Сандански“. Пояснено е, че за гравитачния канал от р. Джигуровска е издадено удостоверение за търпимост с изх. № АБ-02-51/14.03.2025г., което не е представено.

Към документацията за инвестиционното предложение е приложена информация, свързана със Заявление за изменение и продължаване на разрешително за водовземане 41140220/22.11.2022г, постъпило в БДЗБР с вх. РР-16-90/01.10.2025г., представляваща допълнителна информация с вх. №РР-16-90(5)/12.02.2026г на БДЗБР. В същото, като обосновка на водното количество за необходимо водно количество е посочено 150 л/сек.

В уведомлението и информацията към него липсват точни географски координати на мястото на водовземане, координати на трасето на водопровода и място на отвеждане на отработените води.

1.1. Съгласно регистрите на издадените разрешителни на БД ЗБР „ВИКТОРИО“ ЕООД е титуляр на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект №41140220/22.11.2022г., поправено с Решение №ПО-01-4/23.01.2023 г., издадени от директора на БДЗБР със следните параметри:

-Воден обект: р. Санданска Бистрица, в която при пункта на водохващането протичат: средномногогодишно водно количество 2,96 куб.м/сек.

-Код и наименование на водното тяло: BG4ST500R068, р. Санданска Бистрица от вливането на река Бобов дол до вливането ѝ в река Струма

-Място на водовземането – водохващане на река Санданска Бистрица с географски координати N 41° 33' 51,5", E 23° 16' 57,2";

-Разрешено водно количество 1100 л/сек.; до 4 900 000 куб.м/годишно;

- Място на ползването: МВЕЦ „Лешница“ на кота 230 м, с инсталирана мощност 250 кВт и нетен напор 30 м, координати WGS84 N41°32'15.7" E23°17'29.1";

-Място на отвеждането: Преработените води, през изтичалото на централата постъпват в река Лешничка;

-Схема и технически параметри на съоръженията- 1. Водохващане на р. Санданска Бистрица за Q застр. 2,0 куб.м/сек.; 2. ГНК „Ляв Сандански“ Q застр. 2,0 куб.м/сек.; 3. Напорен тръбопровод Q 1,1 куб.м/сек.; 4. Сграда на МВЕЦ; 5. Изтичало на МВЕЦ.

1.2. С вх. № РР-16-90/01.10.2025г на БДЗБР е постъпило Заявление за изменение и продължаване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 41140220/22.11.2022г. от възложителя „ВИКТОРИО“ ЕООД както и допълнителна информация с вх. №РР-16-90(5)/12.02.2026г на БДЗБР, като съдържащата се в тях информация е взета предвид при оценка на допустимостта на настоящото инвестиционното предложение. Съгласно постъпилото заявление, с изменението се предвижда водовземане за нуждите на МВЕЦ и чрез водохващане на река Джигуровска (р.Бождовска), довеждащ канал – земен профил, тръбопровод за гравитачно отвеждане на водите до „Изравнител ВЕЦ Лешница“ (строеж с издадено удостоверение за търпимост на строеж изх. № АБ-02-51/14.03.2025г.), като параметрите са следните:

- Цел на използването: Производство на електроенергия посредством МВЕЦ с инсталирана мощност 250 кВт и нетен напор 30 м

- Място на водовземане: 1. Водохващане на река Санданска Бистрица, координати

WGS84 N41°33'51.5" E23°16'57.2"; 2. Водохващане на река Джигуровска (Бождовска), координати WGS84 N41°32'52.082" E23°18'07.650", имот 03335.8.23, землище на с. Белевехчево, община Сандански;

- Място на водоползване – МВЕЦ „Лешница“ на кота 230 м, нетен пад 30 м, координати WGS84 N41°32'15.7" E23°17'29.1";

- Място на заустване/отвеждане на използваните води- преработените води през изтичалото на централата постъпват в река Лешнишка.

Посочена е схема, описваща пътя на водата от р. Джигурска до МВЕЦ „Лешница“, според която: МВЕЦ „Лешница“ на р. Санданска Бистрица при с. Лешница е изградена през 1937 година по схема за деривационна централа с горен изравнител с водохващане от р. Санданска Бистрица. На по-късен етап е изграден и гравитачен канал с водовземане от р. Джигурска.

От р. Санданска Бистрица и от водовземането на р. Джигурска водата се довежда по гравитачни канали до горния изравнител на МВЕЦ.

Водовземането от р. Джигурска е на к.232м, същото е без яз, като входната шахта е изнесена извън коритото на реката. От шахтата започва тръба ϕ 500мм, която подава водата в гравитачен канал с дължина $L=2.2$ км от които $L=210$ м дюкер през р. Гушевица. Пред изравнителя също има тръбна връзка с дължина $L=30$ м. Изравнителят е земен с обем $V=3500$ куб.м и е изпълнен в изкоп, разположен в имот 43565.98.18, землище на село Лешница. Преливната вода от него се отвежда в р. Джигурска.

Напорният тръбопровод започва от изравнителя и е стоманена тръба ϕ 1000мм. Трасето е късо и тръбопроводът е зарит. Сградоцентралата е монолитна сграда на два етажа за битовата част и 1 етаж за машинна зала. Налице е разминаване на информацията по отношение броя на монтираните турбини. В представената схема е посочено наличие на 1бр. хидрогрупа с турбина тип „Францис“, а в доклада след нея - 1бр. хидрогрупа с турбина тип „Францис“ и 1бр. турбина помпен тип 550 Д22 за по-малките дебита. Не са представени координати на трасето на водопровода.

Въпреки констатираните несъответствия, БДЗБР разглежда и оценява реализацията от настоящото инвестиционно предложение върху състоянието на повърхностното водно тяло и заложените цели в ПУРБ 2022-2027г. в неговата цялост.

2. Оценка на допустимостта на ИП спрямо целите за опазване на околната среда и мерките определени в Плана за управление на речните басейни на Западнобеломорски район (ПУРБ на ЗБР (2022–2027)).

2.1. Засегнати повърхностни и/или подземни водни тела, състояние, определени екологични цели, последна налична годишна оценка и данните за влошаване или подобряване:

2.1.1. Повърхностни водни тела:

Река Джигуровска, от която се предвижда да се осъществява допълнителното водовземане за производство на електроенергия посредством МВЕЦ „Лешница“ е част от повърхностно водно с код BG4ST500R070 „р. Лешнишка (Бождовска)от изворите до вливане в р. Струма“. В ПУРБ на ЗБР (2022-2027г.) водното тяло е определено като тип R14с Субсредиземноморски, временни (пресъхващи) малки и средни реки и потоци, които се характеризират с типично пресъхващ характер, често поройни реки с висока амплитуда на оттока. Водното тяло е оценено в добро екологично и добро химично състояние. Общата оценка за водното тяло е запазване, поддържане и недопускане на влошаване на доброто екологично състояние по всички елементи за качество и параметри.

За цитираното водно тяло не е идентифициран значим натиск, като реализирането на

инвестиционното предложение „Промяна на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект към МВЕЦ „Лешница“, находяща се в землището на с. Лешница, община Сандански, област Благоевград“ ще окаже натиск от осушени участъци, което би довело до влошаване оценката на екологичното състояние, както и до риск от непостигане на поставените екологични цели за водното тяло.

Координатите на водохващане р. Джигуровска попадат в посочения имот 03335.8.23-вид собств. Частна, вид територия Горска, НТП Нива, като реката не е отразена в КККР.

2.1.1.1. Състояние по последна годишна оценка:

В съответствие с приложените норми, е актуализирана оценката на екологичното състояние на водното тяло през 2025г., като се запазва доброто екологично състояние.

Съгласно доклад на НИМХ БАН, свързан с оценка на средномногогодишните стойности на ресурсите (водни количества) на повърхностните водни тела, с референтен период 1981-2019г., в т.ч. и за разглежданото водно тяло, водните количества във водно тяло с код BG4ST500R070 „р. Лешнишка (Бождовска) от изворите до вливане в р. Струма“ са 0,037 м³/сек за нормална година и 0,046 м³/сек за влажна година.

От страна на БДЗБР е направена служебна справка от НИМХ БАН за определяне на минимално допустимия отток в реката към посочената точка на водовземане. Съгласно постъпилата с вх. П-01-329-1/01.09.2026 на БДЗБР информация, поради малката площ, стойностите са неопределими.

Необходимото водно количество, което се предвижда да бъде отклонено след водохващането на река Джигуровска за МВЕЦ е 150 л/сек. или 0,15 м³/сек., което представлява повече от наличния отток, определен за цялото водното тяло, съгласно описаните по-горе данни.

Това от своя страна би предизвикало обезводняване на речния участък и риск от непостигане на заложените екологични цели за водното тяло, което е в противоречие с разпоредбите на чл.156а от Закона за водите.

2.1.2. Подземни водни тела:

Разглежданото инвестиционното предложение не предвижда дейности свързани с водовземане от подземни води, както и не са посочени дейности, които могат да доведат до замърсяване на подземните води.

2.2. Зони за защита на водите по чл. 119а от Закона за водите

Географските координати на водохващане р. Джигуровска не попадат в границите на зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите

2.3. Санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоземните съоръжения за минерални води по чл. 119, ал. 4 от Закона за водите:

Предвидените дейности не попадат в границите на санитарно-охранително зони съгласно изискванията на чл. 119, ал. 4 от ЗВ.

2.4. Приложими мерки, ограничения и забрани по ПУРБ ЗБР за БУ (2022-2027г.) и програмата от мерки:

В приложение 7.2.2. към Раздел 7 – „Кратък преглед на програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда“ за повърхностно водно тяло с код BG4ST500R070 „р. Лешнишка (Бождовска) от изворите до вливане в р. Струма“ са разписани основни и допълващи мерки с цел поддържане и достигане на доброто му състояние.

Предвидени са конкретни мерки, имащи отношение към инвестиционното предложение както на ниво район за басейново управление, така и на ниво водно тяло:

•Мярка: „Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и

дейности на етап инвестиционни предложения“ с предвидено действие за изпълнение „Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела“;

- Мярка „Осигуряване на екологичния отток с предвидени действия Ограничаване ползването на вода в пресъхващ тип реки (в сухи сезони/при условия на маловодие) и Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока.

*По-подробна информация за всички мерки и действия към тях за поддържане на доброто състояние на водните тела е налична в Приложение 7.2.2 ПоМ, ПУРБ 2022-2027г., публикуван на сайта на БДЗБР.

Заклучение: Реализирането на инвестиционното предложение е недопустимо спрямо целите и мерките за постигане на доброто състояние на водите, заложи в ПУРБ на ЗБР (2022-2027г.), тъй като може да доведе до влошаване на екологичното състояние на водното тяло и риск същото да не постигне целта си.

3. Оценка на допустимостта на ИП спрямо План за управление на риска от наводнения на (ПУРН на ЗБР 2022–2027)

Дейностите, предмет на ИП, не попадат в границите на заливане при наводнения с вероятност за повторно настъпване 20 г. (5%), 100 г. (1%) и 1000 г. (0,1%) вълна, на определените райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл. 5 от Директивата за наводненията, утвърдени със Заповед № РД-802/10.08.2021г. на Министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 146г, ал. 2 от ЗВ.

В ПУРН на ЗБР (2022–2027) (Приложение Ж. Национална програма от мерки) е разработена програма от мерки, насочена към намаляване на риска от наводнения, като част от мерките са планирани за конкретни РЗПРН, а други са общи за района на басейново управление (РБУ), т.е. могат да бъдат прилагани и на места извън РЗПРН. Няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на предвидените дейности.

Заклучение: Реализирането на инвестиционното предложение е допустимо спрямо ПУРН на ЗБР (2022-2027).

4. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия, в резултат от реализирането им.

- Интегрираното управление на водите в интерес на обществото се осъществява при спазване на разпоредбите на чл. 2, ал.1, т.1 от Закона за водите за устойчиво, балансирано и справедливо използване на водите и водните обекти.

- Съгласно разпоредбите на чл. 116, ал. 1, т. 4 от Закона за водите: Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети, включително осигуряване развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми, чрез осигуряване на минимално допустим отток в реките.

5. Информация за съществуващи и разрешени въздействия върху водните тела в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шеста от ЗООС – съгласно Регистрите на издадените разрешителни от БД ЗБР в района на разглежданото инвестиционно предложение има 1 бр. разрешително за водовземане от подземни води, издадено по реда на Закона за водите:

- Разрешително № 41140085/18.07.2008г. с титуляр „Енерго-про България“ АД, гр. София, с цел производство на електроенергия чрез МВЕЦ, с краен срок на действие 18.07.2028г.

6. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми– Изграждането и експлоатацията на МВЕЦ има редица негативни ефекти върху речните екосистеми. Съществена част от наблюдаваните въздействия са свързани с промени в хидрологичния режим и фрагментацията на речните биокоридори. Тези въздействия пряко или косвено водят до промени в биоразнообразието на флората и фауната, ландшафта и хидроморфологията на засегнатия речен участък. Обезводняването на реката ще доведе до прекъсване на нормалното функциониране на екосистемите в реката, ще въздейства върху типично водните, крайречните и водозависимите местообитания, а също така е и в пълно противоречие с основните цели и принципи, залегнали в Закона за водите, за осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване чрез предотвратяване влошаването, както и опазване и подобряване състоянието на водните екосистеми, на пряко зависимите от тях сухоземни екосистеми и влажни зони.

7. Заклучение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от Закона за опазване на околната среда. - Заклучение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС - Считам , че чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС е неприложим предвид недопустимостта на ИП „Промяна на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект към МВЕЦ „Лешница“, находяща се в землището на с. Лешница, община Сандански, област Благоевград“, с възложител „ВИКТОРИО“ ЕООД

8. Заклучение: Предвид гореизложеното, Ви уведомявам, че представеното за разглеждане инвестиционно предложение е недопустимо спрямо режимите, определени в утвърдените План за управление на речните басейни на „Западнобеломорски район“ (ПУРБ на ЗБР 2022–2027г.) тъй като може да доведе до влошаване на екологичното състояние на водното тяло и риск същото да не постигне целта, како и до прекъсване на нормалното функциониране на екосистемите в реката.

21.9.2026 г.

X

Стоянка Манолева
Директор на БДЗБР
Signed by: STOYANKA MANOLEVA